

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/325/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

38/2017. (III. 30.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2016. szeptember 1-én előterjesztett és 2016. szeptember 29-én kiegészített **panasza** alapján indult eljárásban a 2017. március 30-án – dr. Cservák Csaba testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos postai úton, 2016. szeptember 1-én terjesztette elő panaszát a vele szemben 2016. augusztus 29-én végrehajtott rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2016. augusztus 29-én az autójával kiállt az ingatlanja területéről, mivel az osztatlan közös tulajdon, mert ez máshogyan számukra nem megközelíthető, csak ez az egyetlen módja. Az ingatlan a magyar állam tulajdona, amelyet a MÁV bérel és a vasúti sín mellett kell végigmenni.

A panaszos, ahogy ment az autójával, egy férfi mobiltelefonnal videózta. Ahogy megérkezett az ingatlanja elé, megállt a bejárat előtt, majd a férfit megkérdezte, hogy miért videózta őt, amelyre azt válaszolta, hogy ahhoz neki semmi köze. A férfi előadta, hogy a kispesti rendőrség Bűnügyi Osztályától jött és hogy a panaszos ellen nyomoz bűnügyben, de magát a rendőr nem igazolta. A panaszossal közölte a férfi, hogy tudomása van arról, hogy a

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

panaszos semmiféle papírral nem rendelkezik tekintetben, hogy a saját ingatlanja területére belépjen, vagy behajtson. Ekkor igazolta magát a rendőr: C. Zs. [...]. A rendőr a panaszos és a gépjárműve minden adatát felírta és azokat azzal a „szöveggel” adta neki vissza, hogy még van lehetősége beülni az autóba és elmenni, valamint azt is közölte vele, hogy szabálysértési eljárást fog ellene kezdeményezni. A rendőr nem viselt egyenruhát, civilben volt és a „kütyü” sem volt nála, amiben lekérlik a rendőrök a körözést. Ezután még három szomszédhoz csengetett be a rendőr és baráti alapon kezdett el velük beszélni.

A panaszos meggyőződése, hogy mivel a kertszomszédjuk haragosuk, így csakis az ő kérésére próbálta meg őt a rendőr megfélemlíteni. A panaszos szerint ő várta, hogy mikor jön ki az autóval és ő tudatosan élt vissza azzal, hogy rendőr. Nem érti, hogy miért volt egyedül, civil autóval, civil ruhában és hogy az alvázszám illetve a motorszám minek kellett neki. Álló autót miért igazolt? Nem közlekedett a panaszos, hanem parkolt. Ahol ő jön ki az autóval az magánterület. Bizonyosan tudja, hogy a szomszéd szölt neki, hogy megfélemlítse őt. Úgy bánt vele a rendőr, olyan arrogánsan, mintha embert ölt volna.

A panaszos a fentiekben előadottakra figyelemmel kérelmezte, hogy a Testület vizsgálja ki az ügyet, mert eléggé ijesztő volt a rendőr magatartása és maga az egész helyzet. A rendőr csupán egy utcával lakik feljebb, mint ők.

2) A panaszos 2016. szeptember 29-én, elektronikus úton egészítette ki beadványát azzal, hogy 2016. szeptember 22-én 8 órára őt és élettársát beidézték a rendőrkapitányságra, egyéb ügyben pedig mindkettőjüket tanúkihallgatásra idézték be. Az őket beidéző személy Cs. Zs. r. ftzls. volt.

A tanúkihallgatást követően közölte vele Cs. Zs. r. ftzls., hogy őt és az élettársát 14 rendbeli bűncselekménnyel gyanúsítja meg, amellyel szemben a panaszos panasszal élt, mivel nem követett el bűncselekményt. Ezt követően előállították és elvitték az előállító helyiségbe. A panaszos közel 10 órán keresztül volt fogva tartva. A panaszost az előállítása során ráncigálták, lökdösték, meg akarták félemlíteni, ami egyébként sikerült is a rendőrségnek. Az előállítás ellen is panasszal élt és jelezte a durva bánásmódot.

Véleménye szerint tisztán látszik, hogy Cs. Zs. r. ftzls. túlkapása nyilvánult meg ezen eset kapcsán is. Ezt onnan veszi, hogy a gyanúsítás előtt egy szöke nyomozónőnek, aki ráfigyelt, Cs. Zs. r. ftzls. azt mondta, hogy nem tudja a panaszost kihallgatni, mert hivatali visszaéléssel vádolta őt meg a panaszos. A panaszos ebből arra következtetett, hogy Cs. Zs. r. ftzls. tudott a panaszáról és emiatt bántak így vele és mégis ennek ellenére a gyanúsítását és a kihallgatását a szóban forgó rendőr végezte el.

A panaszos továbbá előadta, hogy az élettársát a tanúkenti kihallgatását követően elővezették; őt 18 rendbeli bűncselekmény elkövetésével gyanúsítják. Az előállítás után házkutatást fogatosítottak, amelyben a gyanúsításon kívül olyan iratokat és dolgokat vittek el tőlük, ami nem az ügygel kapcsolatos. Tisztán látszott, hogy Cs. Zs. r. ftzls. sérelmezte a bepanaszolását és minden áron olyan bűncselekményre utaló jeleket keresett, amellyel még a továbbiakban tudja őket gyanúsítani. Tisztán látszódnak a túlkapásai, mert a főgáz, a vízmű munkatársakat is odakéretett, hogy állapítsák meg a gáz-, illetve a vízlopást. Lekérdezte a motor illetve az autók adatait alvázszám szerint és minden áron további gyanúsítást kívánt kreálni. Mind a négy szomszédjukkal felvette a kapcsolatot; személyesen látták, hogy az utcában van és megbeszéli velük, mint tanúkkal, hogy mit kell majd mondaniuk. Ezen tények mind arra utalnak, hogy a rendőr visszaél a pozíciójával. A

panaszos elmondta, hogy ennek hatására a szomszédjaik olyan valótlan tartalmú feljelentést tettek, amely nagyon súlyos és valótlan. Kitalálták, hogy a panaszos élettársa éles lőszerrel lövöldözik és így tudtak házkutatást tartani náluk. Furcsa, hogy 2009-óta zaklatást és más bűncselekményt követtek el mindketten és soha senki a rendőrségen bűncselekményre vonatkozó feljelentést nem tett. Amióta Cs. Zs. r. ftzls. ellen a panaszos panasszal élt, azóta rejtélyes módon megszülettek a feljelentések a rendőrségen. A [...] Önkormányzatnál tett határozatokban is szerepel, hogy Cs. Zs. r. ftzls. folyamatban lévő ügyben, tanúk információit kiadta. Ebből az álláspontja szerint tisztán látszik, hogy a rendőr összejátszik a tanúkkal és valósnak vélt sérelmét így akarja orvosolni, őket pedig meg akarja hurcoltatni. Ezen körülmények ellenére még mindig ő foglalkozik az ügyekkel, mindent elkövet azért, hogy megbosszulja azt, hogy a panaszos őt bepanaszolta.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) P. R. r. ezredes a [...] Rendőrkapitányság vezetője 2016. szeptember 19-én kelt átiratában, hogy a rendőrkapitányság [...] számon folytat 2016. július 18-a óta nyomozást a panaszos és élettára ellen az alábbi bűncselekmények elkövetésére vonatkozó gyanú alapján:

- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 208. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő veszélyeztetés bűntett;
- a Btk. 222. § (2) bekezdés a) pontjába ütköző zaklatás vétség;
- a Btk. 311. §-ba ütköző közfeladatot ellátó személy elleni erőszak bűntett;
- a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő lopás vétség;
- a Btk. 345. §-ba ütköző és aszerint minősülő hamis magánokirat felhasználás vétség;
- a Btk. 325. § (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés bűntett;
- a Btk. 233. § (1) bekezdésbe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő vasúti, légi vagy vízi közlekedés veszélyeztetés vétség;
- a Btk. 371. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő rongálás vétség és más bűncselekmények miatt.

A panaszos és az élettára kihallgatására nem került még sor, a nyomozás az adatgyűjtés időszakában tart.

A Testület megkeresésében feltett kérdésekre a kapitányságvezető az alábbi válaszokat adta.

2016. augusztus 29-én a fenti nyomozás előadója Cs. Zs. r. ftzls. adatolás és helyszínmegtekintés céljából jelent meg a [...] Á. utca és M. Zs. utca kereszteződésénél és az adatolás keretében – előzetes információk alapján – megtekintette az Á. utca 58. szám alatti, P. B. Kft. telephelyét, amelyen ismeretlen gépjárművek tárolása történik. A feltételezések szerint a panaszos élettára és a családja tárol ismeretlen gépjárműveket a telken. Az adatolás közben – a MÁV használatában lévő vágányának töltésén gépjárművével közlekedve – megjelent a panaszos és kérdőre vonta Cs. Zs. r. ftzls-t, hogy mit keres ott és mit csinál. A

rendőr nyugodt hangnemben, kulturált módon közölte a panaszossal, hogy semmi köze hozzá, hogy ő közterületen, rendőrként mit csinál, amely közlésére a panaszos arrogáns módon válaszolt. A rendőr a panaszossal szemben semmilyen intézkedést nem fogatosított, őt nem igazoltatta, nem ellenőrizte le a személygépjárművét, sem alváz, sem pedig motorszám alapján.

Cs. Zs. r. ftzls. a fenti napon valóban civil ruhában jelent meg a fentebb meghatározott helyen, amely egyébként nem a panaszos lakhelye. A civil ruházat indoka az volt, hogy a rendőr civil ruhás vizsgáló. A rendőr a [...] forgalmi rendszámú fehérszínű, rendőri jelleg nélküli, szolgálati gépjárművével hajtotta végre a szolgálati feladatát, amely igénybevételt a [...] fnytsz. indítónaplóban szabályszerűen dokumentált. A rendőr nem intézkedett a panaszossal szemben; olyat neki nem mondott, hogy büntetőeljárás van folyamatban ellene, mert ezzel veszélyeztette volna a nyomozás sikerét. A kapitányságvezető megjegyezte, hogy a panaszos más csatornán keresztül már megtudhatta, hiszen több társhatóságnál van eljárás vele szemben, akik feljelentést tettek vele szemben a rendőrségen (például kiskorú veszélyeztetése miatt a családsegítő szolgálat).

Cs. Zs. r. ftzls. azért volt civilben, mert beosztási parancsa és munkaköri leírása ezt teszi számára kötelezővé. Azért volt egyedül a helyszínen, mert a feladat végrehajtása nem indokolta azt, hogy más kolléga is vele tartson (adatolás, fotók készítése, etc.).

A panaszossal szemben semmilyen rendőri intézkedés nem történt, így közlekedésrendészeti intézkedés sem. Az ő személyi adatait (amit az előadó egyébként fejből tud), sem a gépjárműve adatait nem ellenőrizte le.

Cs. Zs. r. ftzls. nem mondott olyat a panaszosnak, hogy „tudja, hogy nincs papíjra behajtani az ingatlanra”. A kapitányságvezető megjegyezte, hogy a panaszos pontosan tudja, hogy illegálisan használja a telkére való behajtáskor a vasúti sín töltését, ezzel veszélyeztetve a vasúti közlekedés biztonságát. Az elmúlt években többször önkényesen a családjával együtt lebontották a MÁV által telepített utcazárát és megfenyegették a MÁV dolgozóit; többek között ez is a nyomozás tárgyát képezi.

Cs. Zs. r. ftzls. nem mondott olyasmit a panaszosnak, hogy „még van lehetősége beülni az autóba és elmenni”. Ehhez hasonló kifejezést sem használt. A panaszossal szemben semmilyen szabálysértési eljárást nem indított az előadó, tekintettel arra, hogy a folyamatban lévő nyomozás keretein belüli adatgyűjtésről és helyszínmegtekintésről volt szó, továbbá semmilyen intézkedést nem fogatosított a panaszossal szemben, így szabálysértési feljelentést sem tett.

A rendőr az adatgyűjtés keretén belül valóban több szomszéddal beszélt, teljesen függetlenül a panaszos helyszínre érkezésétől. Eleve ez volt az adatgyűjtés célja, hogy a környéken lakóktól érdemi adatot szerezzen be a folyamatban lévő nyomozásban.

A panaszos állítása – miszerint az előadó tudatosan élt vissza rendőri mivoltával – nem felel meg a valóságnak. Cs. Zs. r. ftzls. csak a munkáját végezte, nem kereste fel az eljárás alá vont panaszost, hanem adatot gyűjtött és a helyszínt tekintette meg. Eközben ment oda hozzá a panaszos és arrogáns módon, a rendőr munkavégzését megakadályozva, felelősségre vonó

stílusban kérte számon a rendőrt, hogy mit csinál ott. A fentiek alapján a panaszos állítása nem felel meg a valóságnak.

A panaszossal szemben nem történt rendőri intézkedés, így az nem is lehetett részrehajló. A szomszédok nem szóltak a rendőrnek, hogy félemlítse meg a panaszost. A jelenlegi nyomozás tárgya – többek között – az, hogy a panaszos és élettársa terrorizálja a környezetükben élőket, bántalmazással fenyegeti őket, tettelegességre is sor került a részükről, az összes szomszédjukkal emiatt rossz viszonyban vannak. Az ilyen zaklatások és közfeladatot ellátó személyek elleni erőszak szerepelni fog a panaszos és élettársa elleni gyanúsításban, ebben a nyomozásban.

Cs. Zs. r. ftzls. tapasztalt, régi rendőr, akinek van rutinja az állampolgárokkal való kommunikációban, ráadásul – az ügy kiemelt jellegére való tekintettel – külön eligazítást is tartott neki a Bűnügyi Osztály vezetője a nyomozás elrendelésekor. A fentiek alapján és Cs. Zs. r. ftzls. írásos jelentése alapján, a panaszos állítása megalapozatlan, valótlan és rosszindulatú. A panaszos a történeteket fordítottan adja elő, önmagát áldozatként beállítja, amely nem újdonság a rendőrség számára, hiszen a nyomozásban kihallgatott tanúk is arról számolnak be, hogy az egész családja törvénytelen ségek sorát hajtja végre, terrorizálja a környezetükben élő embereket és a fellépő hatóságok tagjait is, majd sorsüldözött áldozatként tüntetik fel magukat. A panaszos – mint a korábbi években mindannyiszor – a rendőrrel szemben nagy hangon, arrogánsan, felelősségre vonó stílusban lépett fel, ezzel akadályozta a rendőr közterületen végzett munkáját.

Cs. Zs. r. ftzls. nem intézkedett a panaszossal szemben, így a panaszosnak nem volt mitől megijednie. A rendőr tulajdonképpen „védekezett” a panaszos felelősségre vonó felszólítására. Cs. Zs. r. ftzls. igazolta saját magát, rendőrijelvényének számát megadta a követelőző panaszosnak.

Tekintettel arra, hogy a nyomozás folyamatban van és mind a panaszost, mind az élettársát több bűncselekmény elkövetésével fogják meggyanúsítani, ezért a nyomozási iratok, a beszerzett adatok kiadása a Testület felé idő előtti, nem indokolt, veszélyeztetné a nyomozás érdekeit.

2) A panaszos beadványa kiegészítése kapcsán a [...] Rendőrkapitányság vezetője P. R. r. ezredes 2016. október 20-án kelt átíratában az alábbi tájékoztatást adta a panaszos által sérelmezettek vonatkozásában.

A [...] Rendőrkapitányság 2016. július 18. napja óta [...] számon nyomozást folytat a panaszos és élettársa ellen kiskorú veszélyeztetése és más bűncselekmények megalapozott gyanúja miatt. Az ügygel kapcsolatban a panaszos 2016. augusztus 29-én írásban panasszal élt a Testület felé, amely alapján történő kivizsgálást megküldték 2016. szeptember 19-én a Testületnek. A kivizsgálás a panaszt alaptalannak minősítette. Ettől függetlenül a panaszos 2016. szeptember 29-én e-mailben ismételt panaszt nyújtott be a Testülethez.

A panaszos 2016. szeptember 22-én a [...] számú, a rendőrségen folyamatban lévő büntetőeljárásban tanúként került idézésre. Tanúkénti kihallgatása 8 óra 37 perctől 8 óra 50 percig tartott. A panaszos előállítását a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 33. § (2) bekezdés b) pontja alapozta meg, figyelemmel arra, hogy a

panaszossal és élettársával szemben a rendőrség [...] számon folytat nyomozást kiskorú veszélyeztetése és más bűncselekmények megalapozott gyanúja miatt. A panaszos előállítására 2016. szeptember 22-én 9 óra 1 perckor került sor; az előállításának az oka pedig 18 óra 28 perckor szűnt meg. A kapitányságvezető véleménye szerint az előállítás közel 10 órás időtartamát a nyomozási cselekmények indokolták.

A panaszos azon állítása, hogy őt folyamatosan lökdösték, ráncigálták a rendőrök minden alapot nélkülöz, nem felel meg a valóságnak. Az előállításakor K. N. r. törm., M. Z. r. ftörm. és Cs. Zs. r. ftzls. voltak jelen, illetve az előállító helyiségben a panaszosra Sz. Á. r. törm. felügyelt. A négy kolléga közül egyikük sem lökdöste vagy ráncigálta a panaszost. A panaszos által az előállítására, a gyanúsítására, valamint a lefoglalásra vonatkozó valamennyi panaszát elbírálás céljából terjesztették fel a [...] Ügyészség részére.

A panaszos azon állítása, hogy az előállítására és a rendőri bánásmódra csakis rendőri részrehajlás következtében kerülhetett sor nem fedi a valóságot, az ellene foganatosított intézkedéseket a nagyszámú terhelő tanúvallomás, a beszerzett iratok, valamint a házkutatás során lefoglalt tárgyak alapozták meg.

Végezetül a kapitányságvezető tájékoztatta a Testületet, hogy az előállítás során keletkező iratokon kívül egyéb irat megküldése nem áll módjukban, figyelemmel a nyomozati irat rendkívül nagy terjedelmére, illetve a nyomozás érdekére.

2) Az előállítás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint a panaszossal szemben 2016. szeptember 22-én 9 óra 1 perckor az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint igazoltatást, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján átvizsgálást és az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja értelmében előállítást hajtottak végre. A panaszos a személyi szabadsága korlátozásának ideje alatt a [...] Rendőrkapitányságon tartózkodott. Az intézkedés során vele szemben bilincset alkalmaztak az Rtv. 48. § c) és d) pontjai alapján. A kényszerítő eszköz alkalmazására vonatkozó figyelmeztetés megtörtént. A bilincset 2016. szeptember 22-én 9 óra 15 perctől 9 óra 41 percig alkalmazták vele szemben a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 41. § (4) bekezdés b) pontja szerint a kezek hátrabilincselésével. A rendőri intézkedés során sérülés nem keletkezett. A kényszerítő intézkedés és eszköz alkalmazása során anyagi kár nem keletkezett. Az Rtv. 18. § (1) bekezdés alapján a panaszos a lányát jelölte meg kiértékelendő személynek.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása szerint K. N. r. ftörm. jelentette, hogy a fenti napon, időben és helyen a szolgálata teljesítése során a panaszossal közölte a nevét, a rendfokozatát, a beosztási helyét és azt, hogy a [...] Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya eljárást folytat ellene a [...] számon, ezért további intézkedés céljából előállítja őt a [...] Rendőrkapitányság előállító helyiségébe. A rendőr átvizsgálta a panaszos ruházatát, amely során szűrő-, vágóeszköz nem került elő. Ezt követően a kezeit hátrabilincselte. A panaszos rendőri kérdésre, hogy táskájában található-e szűrő-, vágóeszköz, azt felelte, hogy egy gázriasztó fegyvert tart a táskájában. Ezek után a rendőr a panaszos jelenlétében vizsgálta át a panaszos táskáját, amelyben 1 db Dobos márkájú, feketeszínű, gyöngyvászon gyorstok, benne 1 db [...] számú és [...] jelzésű fegyvernek látszó tárgy került elő; a tárnak nincs jelzése, amelyben egyébként 6 db barna, műanyag zárófejjel lezárt lőszernek látszó tárgy volt, amelyek [...] fenékjelzéssel voltak ellátva. Emellett a rendőr megtalálta a panaszos nevére kiállított fegyverviselési engedélyt.

A panaszost ezek után lekísérte a [...] Rendőrkapitányság előállító helyiségébe, majd a fenti napon 9 óra 40 perckor átadta sérülésmentesen Sz. Á. r. törm-nek. A panaszost a KIR-SIS rendszerben leellenőrizték, amelyben nem szerepelt. A rendőr megjegyezte, hogy a panaszos közölte, hogy az intézkedéssel kapcsolatban panasszal él. Az intézkedésnél jelen volt M. Z. r. törm.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján átadták a panaszosnak az előállítás okáról szóló tájékoztatót és az előállítás idejéről szóló igazolást.

3) Az előállítás végrehajtásáról/ kényszerítő eszköz alkalmazásáról parancsnoki vélemény és kivizsgálás elnevezésű dokumentumban a parancsnok a panaszossal szemben, az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja alapján végrehajtott igazoltatást, az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerinti átvizsgálását, az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja értelmében fogantatott előállítást és az Rtv. 48. § c) és d) pontok alapján történő bilincselést jog-és szakszerűnek, valamint arányosnak minősítette.

4) Az előállítás idejéről szóló igazolás szerint az előállítást 2016. szeptember 22-én 9 óra 1 perckor kezdték meg és a személyi szabadság korlátozása 18 óra 28 perckor ért véget. Ezen időtartamban a panaszos a [...] Rendőrkapitányság épületében tartózkodott. Az előállítás időtartama alatt sérülése nem, azonban panaszja keletkezett. A panaszos az igazolást aláírásával hitelesítette, majd annak második oldalára saját kezűleg rávezette az aláírt panaszát. E szerint: „Panasszal élek az előállítás oka és annak végrehajtásának körülményei miatt. Nem közölték velem, hogy mi miatt állítanak elő a helyszínről, arra csak a rendőrség épületében került sor.”

5) A rendőrség megküldte a panaszos, mint fogvatartott személy nyilatkozatát az előállító helyiségben történő elhelyezésekor a szóbeli tájékoztatás végrehajtásáról és megértéséről, a hozzátartozó, illetve egyéb személy értesítéséről és az írásos tájékoztató átvételéről.

A panaszos aláírásával hitelesítetten kijelentette, hogy a szükséges tájékoztatást megkapta, a tájékoztatókat átvette, egészségügyi állapotából adódó különleges étkezési vagy egyéb igénye nincs, továbbá nincs vallásgyakorláshoz fűződő egyéb igénye. Nem dohányzik. A panaszos a lányát jelölte meg kiértesítendő személyként, akit 11 óra 23 perckor értesítettek. A nyilatkozat keltének ideje 2016. szeptember 22. 9 óra 40 perc.

6) A fogvatartott személy élelemmel történő ellátásáról szóló nyilatkozatban a panaszos aláírásával hitelesítetten 2016. szeptember 22-én 9 óra 40 perckor kijelentette, hogy az öt órát meghaladó fogvatartása esetén nem tart élelmezésre igényt.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A Testületnek elsőként az eljárásában a panaszosi minőséget vizsgálta, figyelemmel arra, hogy a panaszos a saját maga nevében és az élettársa nevében terjesztett elő rendőri intézkedéssel szemben kifogásokat.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint akinek a IV–V. Fejezetben – a 46/A–46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
 - b) kérheti, hogy – amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá – panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően
 - ba) az országos rendőrfőkapitány,
 - bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója
- bírálja el.

A fentebbi rendelkezésből egyértelműen kiderül, hogy főszabály szerint az intézkedéssel érintett fél terjeszthet elő határidőben panaszt a Testülethez. Ezen főszabály alól kivételt jelentenek az egyes képviseleti esetek, így a rendőri intézkedés érintettje helyett annak nevében és képviseletében más személy is panaszbeadványt nyújthat be a Testülethez.

Így ennek kapcsán azt kellett a Testületnek vizsgálnia, hogy a panaszos élettársa nevében előterjesztett sérelmek kivizsgálására rendelkezik-e jogosultsággal, vagyis a Testületnek arra a kérdésre kellett válaszolnia, hogy a panaszos valamilyen módon igazolta-e a képviseleti jogosultságát. A Testület a kérdésre egyértelmű nemleges választ adott, figyelemmel arra, hogy a panaszos sem a panaszbeadványa, sem pedig annak kiegészítése során nem nyújtott be a Testülethez az élettársa által aláírt nyilatkozatot, amelyben kéri a Testület vizsgálatát vagy a képviseleti jogosultságot igazoló meghatalmazást, így a Testület **arra az álláspontra helyezkedett, hogy az élettárs vonatkozásában előterjesztett panaszelemek tekintetében nem az arra jogosult nyújtotta be a panaszt, így erre figyelemmel ezen elemeket a Testület érdemben nem vizsgálta meg.**

A Testület tehát az érdemi vizsgálatát kifejezetten a panaszos által meghatározott sérelmek tekintetében folytatta le.

IV.

1) A Testület a panaszbeadványban foglaltak kapcsán ezt követően azt értékelte, hogy a hatásköri szabályai a sérelmezett események vizsgálatát mennyiben teszik lehetővé.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, amelyek az Rtv. IV., V., VI. fejezetek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség, etc.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag-

jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés, etc.)

- kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás, etc.), tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

a) A panaszos panaszbeadványában egy 2016. augusztus 29-én vele szemben végrehajtott rendőri intézkedést sérelmezte.

A Testület hatáskörébe az idézett Rtv. fentebb idézett rendelkezései alapján kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. A fenti rendelkezés értelmében tehát a Testülethez fordulás alapfeltétele valamely konkrét rendőri intézkedés vagy mulasztás.

A Testület megkeresésére írt válaszlevélben a megkeresett rendőri szerv – a kapcsolódó nyilvántartások ellenőrzését követően – kifejezetten cáfolta, hogy a panaszolt esetben a panaszossal szemben rendőri intézkedés zajlott volna.

Ennek megfelelően nem volt beazonosítható olyan rendőri intézkedés, amely a Testület eljárásának alapját képezhetné.

Mindezek alapján, mivel a Testület nem tudott a vizsgálatának megindítására alkalmas rendőri intézkedést azonosítani, így a 2016. augusztus 29-ére vonatkozó sérelmeket érdemi eljárásában, hatáskörének a hiányában nem tudta megvizsgálni.

b) A panaszos panaszbeadványa kiegészítésében előadta, hogy alaptalanul gyanúsították meg különféle bűncselekmények elkövetésével. Álláspontja szerint a végrehajtott házkutatás és annak során foganatosított lefoglalás is minden jogalapot nélkülöző volt.

A Testület hatásköre vizsgálatánál, az Rtv. fentebb idézett rendelkezései mellett figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének NF.8380/2010/8-I. sz. alatti, 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt levelére, amely szerint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 196. §-a szerint panasz „célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatába (Be. 169. §) nem foglalt döntésével, intézkedésével (pl. gyanúsítás közlése) szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. A panaszt a büntetőeljárás szabályai szerint kell elbírálni”. Ezért a legfőbb ügyész helyettes a Be. 60. §-ának (1) bekezdésében és a 77. §-ának (2) bekezdésében írt, a büntetőeljárás során végzett eljárási cselekmények általános alapelvei mellett is úgy véli, a Be. 196. §-ában foglalt panasz a büntetőeljárási törvényben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása miatti jogsérelem esetén terjeszthető elő. A tanúk meg nem hallgatásával kapcsolatban a Be. a bizonyítványi indítvány előterjesztése útján nyújt jogorvoslati lehetőséget.

Az Rtv. IV., V., VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértésével, intézkedéssel vagy annak elmulasztásával, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő jogsérelem elbírálása – függetlenül attól, hogy milyen eljárásban kerül rá sor – az Rtv. 92 – 93/B. §§-ok tekintendők irányadónak, amennyiben a sérelem tárgya a rendőr magatartása, az intézkedés kiválasztásának és foganatosításának a módja.

Az ügyész tehát a nyomozó hatóság által foganatosított (vagy elmulasztott) eljárási cselekmény megalapozottságát, a büntetőeljárás törvénynek megfelelő voltát vizsgálhatja, abban azonban nem foglalhat állást, hogy a végrehajtás módja az Rtv. rendelkezéseinek megfelelt-e.

A fentebbi rendelkezésekre tekintettel a Testület nem vizsgálhatja meg azt, hogy a panaszos valóban elkövette-e a terhére rótt cselekményt, amely alapján vele szemben eljárás indult, így nem foglalhat állást a panaszos bűnösségének kérdésében. A gyanúsítással szemben a Be. 195. § (1) bekezdése biztosítja a jogorvoslati lehetőséget a gyanúsítással szembeni panasz jogintézménye útján.

A büntetőeljárás során kifogásolt intézkedésekkel szemben (házkutatás és lefoglalás) is a Be. megfelelő jogorvoslati lehetőséget biztosít a 196. § (1) bekezdésében, amely értelmében az, akinek az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása a jogait vagy érdekeit közvetlenül sérti, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet. Figyelemmel arra, hogy jelen hivatkozott jogszabályhely megfelelő jogorvoslati utat biztosít a felsoroltak orvoslására, így a Testület ezen kifogások kapcsán is hatáskörének a hiányát állapította meg.

A fentiekben ismertetett szabályokra tekintettel a Testület hatáskörének hiányában nem vizsgálhatta meg azt, hogy a panaszos valóban megvalósított-e bűncselekményt, avagy sem; továbbá nem vizsgálhatta meg a házkutatást és az annak során végrehajtott lefoglalást sem.

A Testület érdemben vizsgálta a panaszos által kifejezetten sérelmezett előállítást, a részrehajló rendőri intézkedést és hogy vajon őt az előállítása alatt valóban lökdösték, ráncigálták és ennek következtében megfélemlítették.

A Testület vizsgálata során megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezete IV. cikkének (1) bekezdésében foglalt személyi szabadsághoz való alapvető jogát, a XV. cikkében foglalt diszkrimináció tilalmát és a XX. cikkben rögzített testi épséghez fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként a panaszos előállítást vette górcső alá, amely kapcsán az alábbi megállapításokat tette.

a) Az előállítás jogalapja vonatkozásában a Testület a következő álláspontra helyezkedett.

A rendőrség tájékoztatása szerint miután a panaszost tanúként hallgatták meg (, aki egyébként idézésre jelent meg a kapitányságon) az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján állították elő, hiszen a panaszossal és élettársával szemben kiskorú veszélyeztetése és más bűncselekmények (összesen 8 db) tekintetében eljárás van folyamatban, amelyekben szükséges volt különféle nyomozati cselekmények elvégzése a panaszossal szemben.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

Ezen a ponton a Testület szükségesnek tartja, hogy utaljon töretlen gyakorlatára, amely szerint a bűncselekmény gyanúját a panaszeljárásban kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a büntetőeljárást lefolytató hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését, akkor, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény gyanújára hivatkozik, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki.

Így a fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a gyanúnak az adott intézkedéshez szükséges foka – amely a gyanúsításhoz szükséges megalapozott gyanúnál alacsonyabb szintű gyanú – fennállt-e. Ezzel összefüggésben a Testület fontosnak tartja hangsúlyozni: nem abban a kérdésben foglal állást, hogy a panaszos követett-e el bűncselekményt vagy sem, hanem csupán abban, hogy az adott helyen és időben rendelkezésre álló adatok alapján a rendőr gondolhatta-e azt, hogy a panaszossal szemben felmerül a bűncselekmény elkövetésének (a megalapozott gyanú szintjénél) alacsonyabb fokú gyanúja. Amennyiben igen, úgy a rendőri intézkedés akkor is jogszerű lehet, ha utóbb a nyomozás azt állapíthatja meg, hogy az érintett nem követett el bűncselekményt, vagy a bűncselekmény elkövetése nem bizonyítható.

A rendőrség a folyamatban lévő büntetőeljárások kapcsán felmerült nyomozati érdek fokozott védelmére tekintettel csak annyit hozott a Testület tudomására, hogy a panaszossal és élettársával szemben kiskorú veszélyeztetése és egyéb bűncselekmények elkövetése miatt számos büntetőeljárás van folyamatban. Azonban a sérelmezett előállítás vonatkozásában a rendőrség érdemi tájékoztatást nem nyújtott ateckintetben, hogy a panaszossal szemben milyen bűncselekmény gyanúja miatt került sor az előállításra, hanem csak a szükséges nyomozati cselekmények elvégzését hozta a kapitányságvezető a Testület tudomására.

A Testület így erre figyelemmel azt vizsgálta meg, hogy vajon a panaszossal szemben a helyszínen felmerülhetett-e olyan bűncselekmény elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú, amely megalapozhatta az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerinti előállítását. A Testület a kérdésre határozottan nemleges választ adott, figyelemmel arra, hogy a panaszos önként jelent meg a rendőrkapitányságon, tanúkénti kihallgatásán időben megjelent, meghallgatták, majd a kihallgatását követő egy óra elteltével döntöttek az előállítása felől úgy, hogy a panaszos továbbra is a kapitányságon tartózkodott. Ezen körülményre tekintettel a Testület az eljárásban nem tudott kimutatni olyan körülményt, amely akár utóbb megalapozhatta volna a panaszos személyi szabadságának a korlátozását. **Erre tekintettel a Testület a panaszos személyi szabadságának súlyos sérelmét állapította meg, hiszen az előállítása foganatosításához a rendőrségnek nem volt kellő jogalapja.**

A Testület jelzi, hogy az előállítás jogalapot nélkülöző jellege külön vizsgálat nélkül annak aránytalanságát, valamint az időtartam aránytalanságát is magával vonzza.

Azonban a jogsérelem súlyos fokára tekintettel a Testület szükségesnek tartja leszögezni azt, hogy a rendőrség az előállítás foganatba vétele kapcsán nem volt figyelemmel az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott arányossági követelményekre, hiszen nem merült fel olyan legitim cél, amelyet kizárólag az előállítással, mint a személyi szabadságot súlyosan korlátozó intézkedéssel bármely el kívántak volna érni. A Testület rendelkezésére bocsátott iratok tanúsága szerint ugyanis a panaszos a saját akaratából tartózkodott a kapitányság területén, nem távozott onnan, mégis a rendőrség korlátozta őt személyi szabadságában. Sőt a helyzetet tovább súlyosítja az a körülmény is, hogy a panaszossal szemben a közel 10 órás előállítás időtartama alatt érdemi cselekményként a tájékoztatások és a nyilatkozatok megtételére került

sor, valamint a nála lévő tárgyakat letétezték. Emellett szintén külön kiemelendő, hogy az előállítás időtartamának a meghosszabbításáról a rendőrség nem rendelkezett, legalább is a Testület erről nem tájékoztatták és nem is bocsátottak a rendelkezésére ezen körülményt igazoló parancsnoki határozatot.

Mindezen körülmények a panaszos személyi szabadsághoz fűződő jogának a sérelmét tovább súlyosítják.

2) A panaszos sérelmezte, hogy őt az előállításának az időtartama alatt lökdösték, ráncigálták, amely cselekményeknek véleménye szerint egyértelműen az volt a céljuk, hogy őt megfélemlítsék.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos állítása határozottan nem felel meg a valóságnak, hiszen nem akarták a panaszost megfélemlíteni és őt nem lökdösték, ráncigálták. A panaszos előállításának időtartama alatt négy rendőr tartózkodott a közelében, de egyikük sem számolt be ilyen körülményekről.

A Testület a kifogás vizsgálatának kezdetén egy olyan fokú ellentmondást tapasztalt a két fél tényelőadása között, amely a történeti tényállás alapvető elemeinek a meghatározását lehetetlenné tette. A Testület jelen ellentmondást ugyanis nem tudta feloldani, figyelemmel a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítékra és bizonyítási eszközökre, ezért csakis úgy határozhatott, hogy a történeti tényállás homályossága miatt érdemben a kérdést nem tudta eldönteni, így erre tekintettel úgy határozott, hogy a **panaszos testi épséghez fűződő alapvető jogának a sérelme nem megállapítható.**

3) A panaszos álláspontja szerint a rendőrség azért lépett fel vele szemben ily módon, hiszen egy korábbi rendőri interakció következtében Cs. Zs. r. ftzls. rendőrrel szemben panaszt tett. Álláspontja szerint ezen rendőr indokolatlanul folytat ellene és élettársa ellen büntetőeljárást, a szomszédjainak előre megmondja, hogy mit hozzanak a hatóság tudomására a tanú meghallgatások kapcsán.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszos által közölteket, hiszen a panaszossal szemben az előállítás végrehajtására azért került sor, mert a panaszossal és élettársával szemben kiskorú veszélyeztetése és más bűncselekmények elkövetése miatt folynak eljárások. Az előállítás végrehajtása kapcsán részrehajlás nem volt kimutatható. A parancsnok átiratában kifejezte, hogy a panaszossal szemben foganatosított intézkedéseket a nagyszámú terhelő tanúvallomás, a beszerzett iratok, valamint a házkutatás során lefoglalt tárgyak alapozták meg.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése rögzíti a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségét: a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás nélkülség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

A Testület ezen a ponton hivatkozik a Rendőrség Hivatás Etikai Kódexében szereplő 5. pontra, amely szerint a „rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit előítéletektől és indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz kínzást, könyörtelen, embertelen vagy

megalázó bánásmódot és ezt mástól sem tűri el. Empátiával fordul embertársai felé, védelmet és segítséget nyújt a rászorulóknak.”

A Testület gyakorlata szerint a részrehajló rendőri intézkedés két értelmet takar; az egyik szerint részrehajlónak minősül a rendőri intézkedés, amikor a panaszost a rendőri intézkedés során azért éri hátrány, mert a panaszossal szembenálló felet előtérbe helyezi a rendőr azért, mert valamilyen kapcsolat (rokoni, baráti, ismeretségi) áll fent közöttük. A másik szerint pedig ezen eset hiánya esetén, amikor a rendőrök nem tesznek eleget azon kötelezettségüknek, hogy a kitérkezésüket követően a helyszínen történeteket objektíven felderítsék.

A Testület az egyéb körülmények gondos mérlegelése kapcsán nem talált olyan tény, körülményt, adatot, amely arra utalhatott volna, hogy a rendőri intézkedés részrehajló lett volna, azaz nevezetesen, hogy a panaszost háttérbe szorították volna és ezáltal bármely hátrány érte volna őt. **Ezen körülményre tekintettel a Testület véleménye szerint a panaszossal szemben végrehajtott rendőri intézkedés nem volt részrehajló, ezért az nem ütközött az Alaptörvényben rögzített diszkrimináció tilalmába.**

VI.

A Testület véleménye szerint súlyosan sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga, hiszen az előállításának a végrehajtására jogszabályi felhatalmazás hiányában, aránytalanul és az időtartam meghosszabbítását nélkülöző határozat meghozatala nélkül került sor. A Testület a panaszos testi épséghez fűződő alapvető joga kapcsán úgy határozott, hogy a két fél tényelődása között tapasztalt, feloldhatatlan ellentmondásra figyelemmel a jogsérelem nem megállapítható. Végezetül a Testület a részrehajló rendőri fellépésre vonatkozó panaszosi kifogást nem találta alaposnak, így erre figyelemmel a rendőri intézkedés nem ütközött a diszkrimináció tilalmába.

A Testület álláspontja szerint a jogsérelem mértéke eléri azt a szintet, amely indokoltá teszi, hogy a Testület állásfoglalását megküldje az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

Budapest, 2017. március 30.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag